

інформації та підготовки звітності як в окремій кримінально-виконавчій установі, так і в цілому по кримінально-виконавчій системі; забезпечить формування ефективного порядку управління виплатами працівникам і нормативну основу під час зовнішніх перевірок.

Список використаних джерел

1. Олійник В. С. Облікова політика як основа бухгалтерського обліку // Управління розвитком. – 2016. – № 2. – С. 96–101. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2016_2_16

2. Щирба І. М. Сутність облікової політики підприємства щодо витрат на оплату праці та факторів впливу на її формування // Вісник Житомирського державного технологічного університету. – 2009. – Вип. 4 (50). С. 191–193.

3. Овсюк Н. В. Облікова політика підприємства в частині оплати праці // Вісник ЖДТУ. – 2012. – № 4 (62). – С.162–165.

4. Шоляк О. Ю. Облік, аналіз і внутрішньогосподарський контроль виплат працівникам: організація і методика: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.09. – Київ, 2011. 20 с.

УДК 657

Шпирко О. М.,

к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування
Державний університет інфраструктури та управління

ОБЛІК ДОХОДІВ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ В УМОВАХ ДІЇ НП(С)БО В ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ

Трансформація вітчизняного обліку до міжнародної практики передбачає використання Національних стандартів обліку у державному секторі. Згідно з НП(С)БОДС 101 [1] до суб'єктів бухгалтерського обліку в державному секторі належать: розпорядники бюджетних коштів, Державне казначейство та державні цільові фонди.

Із 1 січня 2017 року набрали чинності план рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі та десять нових НП(С)БОДС серед яких і НП(С)БОДС 124 «Доходи».

Застосування НП(С)БОДС дозволило запровадити ряд змін в облікову практику суб'єктів державного сектору і наблизити їх до міжнародних стандартів. Так, НП(С)БОДС 124 «Доходи» передбачає розподіл доходів і доходи від обмінних і необмінних операцій [2].

Обмінна операція – це господарська операція з продажу/придбання активів в обмін на грошові кошти, послуги (роботи), інші активи або погашення зобов'язань. До доходів від обмінних операцій належать: бюджетні асигнування; власні надходження; доходи від продажу (доходи від операцій з капіталом, доходи від продажу нерухомого майна); доходи від відсотків, роялті

та дивідендів; інші доходи від обмінних операцій. Іншими доходами від обмінних операцій є доходи від курсових різниць, від реалізації необоротних активів (крім нерухомого майна), оборотних активів.

Необмінна операція – це господарська операція, яка не передбачає передачі активів, послуг (робіт) в обмін на отриманий дохід або активи, але може передбачати виконання певних умов. Доходи від необмінних операцій включають: податкові надходження; неподаткові надходження (адміністративні збори та платежі); трансферти та кошти, що отримують бюджетні установи від підприємств, організацій, фізичних осіб та від інших бюджетних установ для виконання цільових заходів; надходження до державних цільових фондів; зобов'язання, що не підлягають погашенню.

Відповідно до плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі [3] з 1 січня 2017 року доходи розпорядників бюджетних коштів від обмінних операцій обліковуються на таких рахунках: бюджетне асигнування – на рахунку 7011 «Бюджетні асигнування»; доходи від надання послуг – на рахунку 7111 «Доходи від реалізації продукції (робіт, послуг)»; доходи від продажу – на рахунку 7211 «Дохід від реалізації активів»; доходи від відсотків, роялті та дивідендів – на рахунку 7311 «Фінансові доходи розпорядників бюджетних коштів»; інші доходи від обмінних операцій – на рахунку 7411 «Інші доходи за обмінними операціями». Доходи від необмінних операцій (трансферти, зобов'язання, що не підлягають погашенню) – обліковуються на рахунку 7511 «Доходи за необмінними операціями».

Дохід від обмінних операцій відображається в обліку за вартістю активів, які була отримані або підлягають отриманню. Якщо дохід від надання послуг (виконання робіт) не може бути достовірно визначений або ймовірність його отримання є низькою, то він оцінюється у сумі понесених витрат, що підлягають відшкодуванню.

Інші доходи за обмінними операціями (доходи від курсових різниць, від реалізації необоротних активів (крім нерухомого майна), оборотних активів, зобов'язань, які не підлягають погашенню, тощо) оцінюються у сумі визнаного доходу. Отриманий у результаті необмінної операції дохід оцінюється за фактичною вартістю отриманих надходжень; у разі якщо фактичну вартість не можна встановити – за справедливою вартістю. Сума зобов'язань, обумовлена необмінною операцією вираховується.

Світова практика обліку в державному секторі економіки визнає існування чотирьох основних методів, на яких базується облікові системи країн:

- 1) касовий метод – облік, за яким визнає операції і події тільки на момент отримання або сплати грошових коштів;
- 2) модифікований касовий метод – доходи обліковуються в момент, коли вони нараховуються чи перераховуються;
- 3) модифікований метод нарахування, який дає можливість певні об'єкти обліку за касовим методом, а інші за методом нарахування;

4) метод нарахування – облік за яким визнає операції і події тоді, коли вони відбуваються, незалежно від того чи були вони сплачені чи отримані грошові кошти [4].

В українській практиці законодавством чітко не встановлено застосування в бухгалтерському обліку державного сектору методу визначення доходів. Операції за доходами відображаються в бухгалтерському обліку за методом нарахувань, тобто в момент їх проведення, а операції з фінансування установи - за касовим методом, тобто в момент зарахування коштів з одночасним відображенням боргу. Тому Міністерству фінансів України в найкоротші терміни необхідно підготувати методичні рекомендації щодо визнання доходів в державному секторі.

Список використаних джерел

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 "Подання фінансової звітності" від 24.12.2010 № 1629.

2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 124 «Доходи»: Наказ Міністерства фінансів України від 24.12.2010 р. №1629 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://buhgalter.com.ua/zakonodavstvo/natsstandarti-buhobliku-v-derzhavnomu-sektori/natsionalne-polozhennya-standart-buhgalterskogo-obliku-v-derzhavnomu-sektori-124-dohodi/>.

3. План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі Наказ Міністерства фінансів України від 26.06.2013 р. № 611 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1214-13>.

4. *Калюга Є.В.* Застосування методу нарахувань для визнання доходів і витрат в державному секторі // *Калюга Є.В.* – К.: Наукова думка, 2012. – 34 с.